

JULSKYLTING

ÖSTRA STORGATAN

Återigen en bild med nostalgi, i detta fall från min barndom. Tommy Karlstedt har återigen gett mig tillgång till en av alla de fantastiska bilder som finns i hans fars Weines samlingar. Bilden väcker nostalgi, dels ur stadens synpunkt, men även minnen ur mitt arbetsliv. Östra Storgatan fotograferat mot öster en kväll, troligen före julsmyntning, någon gång under 60-talet??

Varför frågetecknen? Jo, för jag vet inte. Men jag tror. Vi ser ju att det är vänstertrafik, före 1967. De nedhängande gatuarmaturerna är för mig 1950-tal och allt detta tillsammans känns sent 50 eller tidigt 60-tal. Någon av läsarna kan kanske bättre?

Vad ser vi på den fina bilden. Till vänster i Stora Hotellens byggnad den anrika Rahms Kappaffär, etablerat 1933. Ursprungligen var denna lokal en bank, sedan kappaffär och som en dam uttrycker det i en insändare från 2004: "Det senaste tilltaget får ända anses som droppen som får bägaren att rinna över. I anrika Rahms kappaffär har en engelsk "pub" tagit över och ytterligare skuffat undan oss äldre från staden". Nåväl idag är det väl annat ljud i skällan.

Till höger ser vi, tror jag skylten från Athleis, en konfektionsaffär. De har annons i Gudmundsgillet årsbok 1943, där de särskilt gör reklam för "Pingvins högtidsdräkter". Hyrde man ut eller sålde man?? Nåväl längre österut står det Handelsbanken, husets ägare och sedan Optiker Jahnke. På hörnet bör det stå Oskaria Skor, men det ser jag ej. Slutligen den pampiga skylten Luxor Radio som låg om hörnet in på Hoppets Torg.

I ingressen antyder jag att det är strax innan julsmyllningen, som ju oftast var någon söndag sent i november. Hur kan jag säga det, när jag inte ens vet vilket år bilden är tagen. Jo, titta på Smålandsbankens fasad noga så ser ni en stor vit duk. Det är den filmduk som ofta, för att inte säga alltid på 50- och 60-talet användes för att visa film på. En projektor riggades upp i ett fönster i Handelsbankens hus och sedan spelades film till allmänhetens, kanske framförallt barnens glädje.

Belysningen då. Den minns jag mycket väl, dessa fyruddiga stjärnor förvarades i ett förråd på Elverket i början på min verksamhet där. Först och sist, vid Klaffbron och Hovrättstorget, hängde en stjärna med 16 glödlampor. Över den 2 slingor med cirka 30 glödlampor i varje. Sedan följde slingor med två stjärnor med 8 glödlampor i varje och en tillhörande slinga. Alla lampor var 25 W:s glödlampor. För att de inte skulle kunna stjälas och användas till annat var de inte försedda med den vanliga fattningen E 27, utan den mycket ovanliga bajonettfattningen. Ett litet hastigt överslag ger vi handen att anläggningen drog säkert mer än 30 kW, säkert tio gånger mer än dagens belysning över Östra Storgatan. Men jag tycker det var vackrare.

Stjärnorna ägdes av Köpmannaföreningen, monterades alltid av ASEA och dessa i sin tur hyrde Elverkets korgbil inklusive förare. Föraren var den legendariske Sven-Erik "Mac" Englund, som säkert monterade dessa stjärnor i mer än 30 år. Nu är både stjärnorna och min fantastiske arbetskamrat borta.

SMEDJEGATAN

Om Östra Storgatan naturligtvis var paradgatan, så ville inte parallellgatan, de gamla smedernas gata vara sämre. Även denna bild har tagits av Weine Karlstedt. Juveleraren Zackrissons på hörnet kommer väl alla 40-talister ihåg, det var där vi köpte våra förlovnings- och vigselringar. Hörnet mitt emot var Hugo Elmblads, porslinshandlaren som kanske inte bara förde prima varor utan en del andrasortering. Stor var affären och dem mest framstående i staden i porslinsbranschen, Bakom skymtar en skylt NM, det är ursprungsaffären för Nya Malmö-Magasinet, som så småningom kom att expandera upp på Barnarpsgatan och Klostergatan på Söder.

Medans trähuset till vänster finns kvar, så har stenhuset till höger blivit lågornas rov, en kall, kall lördagskväll den 27 februari 1965.

Lennart Lindberg

